

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2026-02-10
Besvaras senast
2026-02-27

Till justitieminister Gunnar Strömmer (M)

2025/26:330 Ytterligare åtgärder mot bolag som brottsverktyg

I december 2025 presenterade Brå en studie om hur företag används som brottsverktyg av kriminella aktörer och hur de genom dessa företag på illegal väg kommer åt offentliga medel.

Enligt rapporten har en av fem nätverkskriminella, eller personer med kopplingar till dessa, under perioden 2020–2023 varit delaktiga i minst ett företag. Totalt sett var de engagerade i drygt 23 000 företag. De kriminella företagen är verksamma inom ett stort antal branscher och verksamheter, varav flera kräver särskilda tillstånd. Olika företagskonstruktioner används i en bred variation från rena skenföretag till etablerade företag där illegal verksamhet blandas med det legala. Företag är attraktiva brottsverktyg eftersom de ger de kriminella legitimitet och möjlighet att agera på nya arenor, växa och dölja annan brottslighet. De ger de kriminella en seriös fasad. De kriminella aktörerna konkurrerar ut skötsamma företag genom bland annat momsbedrägerier, arbetslivskriminalitet, kreditbedrägerier, penningtvätt, smuggling och investeringsbedrägerier.

Enligt en ny rapport från Expertgruppen för studier i offentlig ekonomi, ESO, bedöms den kriminella ekonomin i Sverige omsätta 352 miljarder kronor, vilket motsvarar 5,5 procent av Sveriges bnp. Denna bedömning ger vid handen att omfattningen är betydligt större än tidigare bedömningar från bland annat Ekobrottsmyndigheten, som så sent som 2025 bedömde omfattningen till 150 miljarder. Brå bedömer att de kriminella företagen har 11,5 miljarder kronor i förfallna skulder till staten samtidigt som de tagit emot miljardbelopp i statliga stöd.

Den 1 januari 2025 infördes ny lagstiftning i syfte att motverka att bolag används som brottsverktyg. Mycket talar dock för att de genomförda förändringarna inte är tillräckligt kraftfulla utan att mer behöver göras.

Regeringen har fortsatt det arbete som den socialdemokratiska regeringen inledde under förra mandatperioden i syfte att skärpa brottsbekämpningen. Straffskärpningar och nya verktyg för att bekämpa brott har tillkommit i bred enighet i riksdagen. När det gäller att bekämpa den ekonomiska brottsligheten har regeringen dock varit alldeles för passiv. ESO:s bedömning av den kriminella ekonomins omfattning torde vara ett uppenbart belägg för detta.

Mot denna bakgrund vill jag fråga justitieminister Gunnar Strömmer:

Vilka ytterligare åtgärder är ministern och regeringen beredda att vidta för att omöjliggöra att bolag används som brottsverktyg och därmed begränsa den kriminella ekonomin?

.....

Ingela Nylund Watz (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Rebecca Heinemann